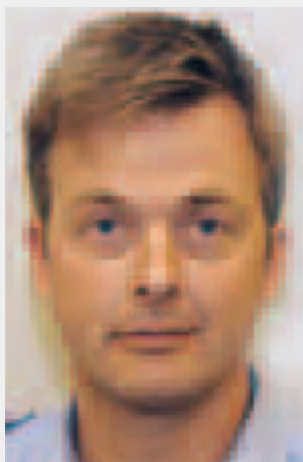

Tilpasningsevne i militære internasjonale operasjoner

Dagens militære internasjonale fredsstøtteoperasjoner stiller krav til å kunne håndtere nye og ofte «uløselige» oppgaver i en kontekst preget av tvetydighet og uforutsigbarhet.

PUBLISERT 5. januar 2008

OLE ASBJØRN SOLBERG

forsvarte 14. juni 2007 sin avhandling *Peacekeeping Warriors – a longitudinal study of Norwegian peacekeepers in Kosovo* for Ph.d.-graden ved Universitetet i Bergen.

Doktorgradsarbeidet tar utgangspunkt i en hypotese om at tradisjonell militær trening og kriterier for seleksjon av soldater ikke lenger er tilpasset nye krav. Arbeidet bygger på en studie av en norsk bataljon under forberedelsene og gjennomføringen av et seks måneder langt fredsbevarende oppdrag i Kosovo. De empiriske studiene søker å belyse problemstillingene både med en tradisjonell variabel tilnærming (hvilke faktorer har betydning?) og en individtilnærming (hva kjennetegner individer som tilpasser seg godt?).

Samlet viser avhandlingen at tilpasningsevne i militære internasjonale operasjoner er forbundet med personlighet, evne til å takle vanskeligheter generelt og militære ferdigheter. Tidligere erfaring fra lignende operasjoner har betydning for utvikling av forventninger om egen mestringskapasitet før et oppdrag, men har mindre innvirkning på funksjonsdyktighet over tid. Avhandlingen viser også at soldatene velger ulike strategier for tilpasning til hverdagen i et operasjonsområde. De som tilpasser seg best,

ser ut til å ha evne til å oppfatte vanskelige situasjoner som utfordringer i stedet for problemer, de skaper gode relasjoner med andre, de er konstruktive, lærevillige og har god støtte fra familien hjemme. Det ser dermed ut til at de beste soldatene også mestrer utfordringer i livet utenfor den militære konteksten.

Resultatene har betydning for videreutvikling av modeller for mestring i en militær kontekst som inkluderer personlighet og følelser. Avhandlingen støtter modeller som vektlegger betydningen av sosial støtte og sinnsstemning for oppfatning av og håndtering av vanskelige situasjoner. Resultatene er sammenfallende med uttalelser fra personell med erfaring fra internasjonale operasjoner som fremhever fleksibilitet, ydmykhet, toleranse og evne til å takle frustrasjon som typiske kjennetegn ved de soldatene som mestrer nye utfordringer.

Doktorgradsprosjektet er gjennomført med støtte fra Luftforsvaret, Militærpsykologiprojektet ved Sjøkrigsskolen og Forsvarshögskolan i Stockholm.

Kontakt ole.asbjorn.solberg@c2i.net

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 45, nummer 1, 2008, side